

sig i at tage de 10 $\frac{1}{2}$ Mill. Kr. tilbage. Her vil jeg da rette et Spørgsmaal til den højtærede Minister: Der staar i Anmærkningerne til Lovforslaget, at de af Fondens Midler, der indestaa i Statskassen, *forrentes til en af Ministeren bestemt Rentefod.* Hvad betyder dette? Efter Ordlyden skulde Ministeren altsaa kunne give Fondens Bestyrelse f. Eks. 2 pCt. i Rente og saa indkassere Resten af det, han kan faa ind for Pengene, til Fordel for den almindelige Statskasse. Eller han kan ogsaa være rundhaandet og give Fondens Bestyrelse 6 pCt., saa at den almindelige Statskasse maa spæde til. Det gaar dog vist ikke an, at Finansministeren paa den Maade fastsætter Rentefoden. Vi vilde derved ogsaa kunne komme ind paa, at den ene Minister giver Fonden en høj Rente, og saa kommer der — det Tilfælde kan jo tænkes — en ny Finansminister, og han enten nedsætter eller forhøjer Renten.

Lidt længere nede i Anmærkningerne staar der, at Fondens Udlaanssum er begrænset til 2 Mill. Kr., for at Fonden *til Stadighed* kan være i Stand til at løse sin Opgave. Men denne Opgave er i Virkeligheden ganske umulig, og det kunde den højtærede Minister læse sig til i Slutningen af sine egne Anmærkninger, hvor det meget rigtig staar, at om 10 Aar, naar disse 11 Mill. Kr., som man har pumpet Statsanstalten for, ere formøblede, maa Fonden have 400,000 Kr. et Aar for at kunne opretholde den Virksomhed, som her er tiltænkt den, og ogsaa i de følgende Aar skal den have Tilskud, som ganske vist skulle være aftagende. Der er derfor ikke Overensstemmelse mellem, hvad der staar et Sted inde i Anmærkningerne, og i Anmærkningernes Slutning.

Hvilket Arbejde paahviler nu Fondens Bestyrelse? Efter min Mening er det næsten ingen Ting. De 1 $\frac{1}{4}$ Mill. Kr. skal jo laanes ud til Husmandslodder. Her er der straks det kuriøse, at man har fremlagt et Lovforslag om Laan hertil af 2 $\frac{1}{2}$ Mill. Kr., medens denne Fond umulig kan udrede mere end 2 Millioner, og der derfor skal en Ordning til med nogle Kreditforeninger. Der er altsaa foreslaaet, at 1 $\frac{1}{4}$ Mill. Kr. skal kunne laanes ud af Fonden til Husmandslodder, og straks da jeg saa det, tænkte jeg mig, at der her vilde blive et stort Arbejde, da der skal etableres — hvis Forslaget gennemføres — indtil 550 Husmandslodder om Aaret. Det maatte da give et stort Arbejde! Men ser man efter i det af den ærede Landbrugsminister

fremsatte Lovforslag, ser man, at hele denne Sag vedblivende skal ligge i Hænderne paa Amtsraadskommissionerne, og det, som Fondens Bestyrelse skal gøre, er *i det højeste* det, som staar anført i denne Lovs § 11, nemlig at fordele de 1 $\frac{1}{4}$ Mill. Kr. mellem Amtsraads kredsene i Forhold til de indkomne Laanbegæring. Dette Regnestykke tager ikke mange Minutter, og det vil vel ogsaa blive udført af den Medhjælp, som Fondens Bestyrelse skal have efter Lovforslaget, og som honoreres; men denne Medhjælp kunde da vist lige saa godt sidde oppe i Finansministeriet. Jeg er imidlertid ikke sikker paa, at Arbejdet vil blive *saa* stort, thi det er vist alligevel Ministeriet selv, der skal foretage dette Regnestykke, som jeg nylig omtalte. I alt Fald skal da Finansministeren sørge for — det staar i det andet Lovforslag —, at den anden Halvdel af Pengene til Husmandslodderne kommer til Stede, nemlig ved Hjælp af Kreditforeninger. Det skal Fondens Bestyrelse ikke have noget som helst at gøre med, og til syvende og sidst skal Fondens Virksomhed vistnok udelukkende bestaa i at afsende de Pengebrev, som de faa Besked om af Ministeriet. At det ikke skulde kunne ske i selve Ministeriet, er mig ganske ubegribeligt. Som det gaar med Husmandslodderne, gaar det, saa vidt jeg kan skønne, ogsaa med de andre Formaaler, der er Tale om, i alt Fald med en stor Del af dem. Fondens Bestyrelse faar Meddelelse fra Finansministeren om, at nu skal der afsendes Penge til det og det Sted og saa og saa mange Penge, og Fondens Bestyrelse har saa at bringe de fornødne Papirer i Orden, tage Konvolutter og Lak frem og sende Pengene paa Postkontoret. Resultatet bliver, at man har akkurat den samme Oversigt over Statens Laaneforhold, hvis Fonden kommer i Stand, som man har uden Fonden. Der vil fremtidig i Rigsdagens Vedtagelser, enten det sker ved særlig Lov eller ved Finansloven, være akkurat den samme Tilfældighed og Spredthed — jeg sigter herved til Udtryk i Anmærkningerne til Lovforslaget — som nu. Hvorledes Uvisheden, som der ogsaa er Tale om i Anmærkningerne, hos dem, der attraa Laan, kan hæves ved Fondens Dannelse, staar mig aldeles ikke klart. Der kommer heller ikke Spor af mere Sikkerhed og Tryghed for Finanserne med Hensyn til Omfanget af de Krav, der maatte kunne stilles til Statskassen, end nu. Jeg tror, at det Arbejde, der er at